

Dosarul nr. 2r-612/19

Prima instanță: (Judecătoria Cahul, sediul Central) I. Gorlenco

Instanța de apel: (Curtea de Apel Cahul) R. Petrov, N. Bondarenco, S. Pilipenco

DECIZIE

30 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Boltag Elena, Boltag Irina și Boltag Tatiana, reprezentate de avocatul Dumitran Ignat,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Baltag Varvara împotriva Elenei Boltag, intervenienți accesorii Boltag Irina și Boltag Tatiana cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii,

împotriva încheierii din 09 septembrie 2019 a Curții de Apel Cahul, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Dumitran Ignat în interesele Elenei Boltag, Irinei Boltag și Tatiane Boltag din motivul neînlăturării în termenul acordat a neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel,

constată:

La 23 august 2017, Baltag Varvara a depus cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Boltag cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii.

Prin hotărârea din 17 mai 2018 a Judecătoria Cahul, sediul Central, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Baltag Varvara (f.d. 44-47).

Prin decizia din 20 noiembrie 2018 a Curții de Apel Cahul, s-a admis apelul declarat de Baltag Varvara, s-a casat integral hotărârea din 17 mai 2018 a Judecătoria Cahul, sediul Central și s-a restituit cauza spre rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată (f.d. 80-85).

Prin încheierea din 15 februarie 2019 a Judecătoria Cahul, sediul Central, s-a atras în proces în calitate de intervenienți accesorii de partea pârâtului, Boltag Tatiana și Boltag Irina (f.d. 112-113).

Prin hotărârea din 07 mai 2019 a Judecătoria Cahul, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Baltag Varvara.

S-a prelungit termenul de acceptare a succesiunii în privința Varvarei Boltag, în urma decesului fiului Boltag Iurii, decedat la 05 ianuarie 2016, pe un termen de 6 luni.

La 23 mai 2019, Boltag Elena, Boltag Irina și Boltag Tatiana, reprezentate de avocatul Dumitran Ignat, au depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 07 mai 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Central și fără plata taxei de stat (f.d. 124).

Prin încheierea din 01 iulie 2019 a Curții de Apel Cahul, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de avocatul Dumitran Ignat în interesele Elenei Boltag, Tatianeii Boltag și Irinei Boltag și s-a acordat termen de 20 de zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 75 de lei pentru fiecare apelant, în total suma de 225 de lei (f.d. 136-138).

La 15 iulie 2019, avocatul Dumitran Ignat a depus în interesele Elenei Boltag, Tatianeii Boltag și Irinei Boltag cerere de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat în mărime de 75 de lei (f.d. 140-141).

Prin încheierea din 09 septembrie 2019 a Curții de Apel Cahul, s-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Dumitran Ignat în interesele Elenei Boltag, Irinei Boltag și Tatianeii Boltag din motivul neînlăturării în termenul acordat a neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel și anume nu a fost achitată taxa de stat în mărime de 75 de lei pentru fiecare apelant, iar în total suma de 225 de lei.

La 08 octombrie 2019, Boltag Elena, Boltag Irina și Boltag Tatiana, reprezentate de avocatul Dumitran Ignat, au declarat recurs împotriva încheierii din 09 septembrie 2019 a Curții de Apel Cahul, prin care au solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu restituirea cauzei în instanța de apel la etapa de primire a cererii de apel.

Recurentele Boltag Elena, Boltag Irina și Boltag Tatiana, în motivarea recursului au menționat că la data de 15 iulie 2019, avocatul Dumitran Ignat a prezentat cererea de apel motivată, iar deoarece a fost depusă doar o cerere de apel, urmează a fi achitată taxa de stat în mărime de 75 de lei, dar nu 225 de lei, după cum a indicat instanța de apel.

De asemenea, au invocat recurentele că instanța de apel urma să examineze cererea de apel în privința unui apelant, însă a restituit cererea de apel.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Cahul a pronunțat încheierea contestată la data de 09 septembrie 2019, iar la 25 septembrie 2019, avocatul Dumitran Ignat a recepționat încheierea instanței de apel, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 150).

Astfel recursul declarat la data de 08 octombrie 2019, este în termen.

În conformitate cu art. 426 al. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

S-a stabilit că la 23 mai 2019, Boltag Elena, Boltag Irina și Boltag Tatiana, reprezentate de avocatul Dumitran Ignat, au depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 07 mai 2019 a Judecătorei Cahul, sediul Central și fără plata taxei de stat (f.d. 124).

În conformitate cu art. 364 alin. (1) Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d) Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 01 iulie 2019 a Curții de Apel Cahul, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de avocatul Dumitran Ignat în interesele Elenei Boltag, Tatianeii Boltag și Irinei Boltag și s-a acordat termen de 20 de zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 75 de lei pentru fiecare apelant, în total suma de 225 de lei (f.d. 136-138).

La 15 iulie 2019, avocatul Dumitran Ignat a depus în interesele Elenei Boltag, Tatianeii Boltag și Irinei Boltag cerere de apel motivată și ordinul de încasare a numerarului în sumă de 75 de lei (f.d. 140-141).

În conformitate cu art. 369 al. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Prin încheierea din 09 septembrie 2019 a Curții de Apel Cahul, s-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Dumitran Ignat în interesele Elenei Boltag, Irinei Boltag și Tatianeii Boltag din motivul neînlăturării în termenul acordat a neajunsurilor indicate în încheierea instanței de apel și anume nu a fost achitată taxa de stat în mărime de 75 de lei pentru fiecare apelant, iar în total suma de 225 de lei.

În susținerea concluziei menționate instanța de apel a reținut, prin prisma prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, că deși apelantele au depus cerere de apel motivată, taxa de stat în mărime impusă spre achitare prin încheierea din 01 iulie 2019 a Curții de Apel Cahul, nu a fost achitată în mărime deplină – 225 de lei, ci doar în sumă de numai 75 de lei.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea contestată ca fiind emisă cu încălcarea normelor de drept procedural din următoarele considerente.

La caz, Colegiul reține prevederile art. 83 alin. (1) din Codul de procedură civilă, conform căruia taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile.

În conformitate cu art. 84 Codul de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

În conformitate cu art. 3 alin. (1) lit. j) al Legii taxei de stat nr.1216 din 03 decembrie 1992, tarifele taxei de stat se stabilesc pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești, după cum urmează 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată, sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculată din suma contestată.

După cum rezultă din materialele cauzei, la cererea de apel motivată depusă de Boltag Elena, Boltag Irina și Boltag Tatiana, a fost anexat și ordinul de încasarea a numerarului nr. 9 din 15 iulie 2019 privind achitarea taxei de stat pentru depunerea apelului în sumă de 75 de lei (f.d. 140).

Deci, instanța de apel, stabilind că la depunerea apelului motivat de către Boltag Elena, Boltag Irina și Boltag Tatiana, a fost anexat ordinul de încasare a numerarului în mărime de 75 de lei, urma să constate pentru care dintre apelanți a fost achitată taxa de stat respectivă și să pună pe rol apelul în privința apelantului în cauză.

Astfel fiind, este cert că încheierea instanței de apel a fost adoptată cu încălcarea normelor de drept procedural, fapt ce incontestabil indică la temeinicia recursului declarat de Boltag Elena, Boltag Irina și Boltag Tatiana, reprezentate de avocatul Dumitran Ignat și netemeinicia încheierii contestate cu recurs.

În circumstanțele menționate și ținând cont de faptul că încheierea recurată a fost emisă cu încălcări de procedură ce afectează dreptul părților la un proces echitabil, aceasta urmează a fi casată, or menținerea acesteia, în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a dreptului recurentelor de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Astfel, art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale stipulează că orice persoană are dreptul la judecarea pricinii „în mod echitabil”, ceea ce implică, inclusiv, o procedură contradictorie și egalitatea armelor. Respectarea principiului egalității armelor presupune că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajată în raport cu adversarul său, astfel încât între părți să se mențină un echilibru corect. Dreptul la o procedură contradictorie implică dreptul unei părți în procesul civil de a lua cunoștință de observațiile sau explicațiile date de cealaltă parte, precum și de a le discuta.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a stabilit în mod cert încălcarea normelor de drept procedural de către instanța de apel la emiterea încheierii recurate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Boltag Elena, Boltag Irina și Boltag Tatiana, reprezentate de avocatul Dumitran

Ignat, de a casa integral încheierea din 09 septembrie 2019 a Curții de Apel Cahul și a restitui cauza la Curtea de Apel Cahul, la stadia de primire a cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Boltag Elena, Boltag Irina și Boltag Tatiana, reprezentate de avocatul Dumitran Ignat.

Se casează încheierea din 09 septembrie 2019 a Curții de Apel Cahul, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Baltag Varvara împotriva Elenei Boltag, intervenienți accesorii Boltag Irina și Boltag Tatiana cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Cahul, la stadia de primire a cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Victor Burduh

Dumitru Mardari